

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Kerkstraat 35 te Nunhem

Rapportnummer 17-0209

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Kerkstraat 35 te Nunhem

juli 2017

Rapportnummer: 17-0209

In opdracht van: Bergs Advies
Leveroyseweg 9a
6093 NE Heythuysen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Veldonderzoek: ir. N. Arts-Smits

Auteur: ir. N. Arts-Smits

Kwaliteitscontrole: ir. E.J.F. Claassen

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel	3
1.3	Zorgplicht	3
1.4	Leeswijzer	4
2	Plangebied	5
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	5
2.2	Voorgenomen plannen	7
3	Methode.....	9
4	Natuurwaarden	10
4.1	Beschermde gebieden.....	10
4.2	Beschermde soorten	12
4.2.1	Flora.....	12
4.2.2	Vlinders en libellen	12
4.2.3	Kevers en slakken	13
4.2.4	Vissen	13
4.2.5	Reptielen en amfibieën	14
4.2.6	Vogels.....	15
4.2.7	Zoogdieren.....	16
5	Conclusies	19
	Geraadpleegde bronnen	21

Bijlagen

Bijlage 1	Wet- en regelgeving
-----------	---------------------

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Initiatiefnemer is voornemens het agrarisch bouwvlak om te zetten naar een woonbestemming en binnen zijn perceel aan de Kerkstraat 35 te Nunhem enkele gebouwen te slopen.

In verband met de ruimtelijke procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

Vanaf 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt de drie voormalige wetten op het gebied van soort- en gebiedsbescherming; Boswet, Natuurbeschermingswet 1998 en Flora- en faunawet.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (wn) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

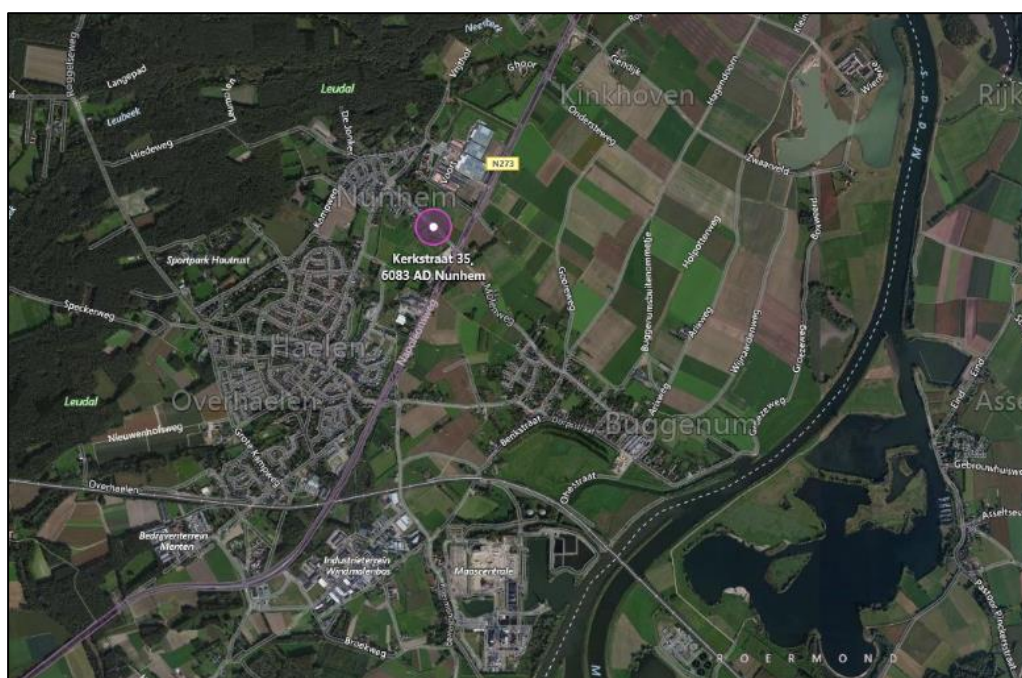
2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied betreft een agrarisch bedrijf met een mini camping als nevenactiviteit aan de Kerkstraat 35 te Nunhem. Het plangebied grenst aan de noordoostzijde aan de Kerkstraat. Aan de zuidoostzijde en de noordwestkant wordt het plangebied begrensd door de tuinen van aangrenzende percelen. In het zuiden grenst het plangebied aan weilanden.

In het plangebied staat een oude boerderij met een aantal oude schuren die behouden blijven. Daarnaast zijn een open aanbouw aan een van de oude schuren, een open kapschuur en een gebouw dat dienst heeft gedaan als sanitairgebouwtje aanwezig in het plangebied. Er zijn drie weilanden die worden omsloten door hagen en houtwallen. In het weiland lopen nu twee paarden.

De ligging van het plangebied in de bredere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het onderzoeksgebied is weergegeven in figuur 2. Op pagina's 6 en 7 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.

Figuur 1. Ligging plangebied (paarse cirkel). Bron: Bing maps

Figuur 2. Begrenzing plangebied (rode lijn). Bron: Bing maps

Foto 1. Woonhuis met oude schuren blijft behouden

Foto 2. Verharding en de twee open schuren

Foto 3. Pad achterzijde woonhuis

Foto 4. Open kapschuur

Foto 5. Weiland omzoomd met houtwal en hagen

Foto 6. Weiland grenzend aan de Kerkstraat

Foto 7. Weiland gezien vanuit zuidelijke houtwal

2.2 Voorgenomen plannen

Het project betreft het wijzigen van de bestemming van het perceel van agrarisch naar wonen, zie figuur 3.

Figuur 3. Voorgenomen plannen

Daarnaast zullen twee gebouwen worden gesloopt. Dit betreft een aangebouwde open schuur die nu dienstdoet als vaarzenstal en een open kapschuur. Het in het plangebied aanwezige groen blijft behouden; hagen, houtwallen.

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), het dataloket van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl, Verspreidingsatlas.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken.

De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

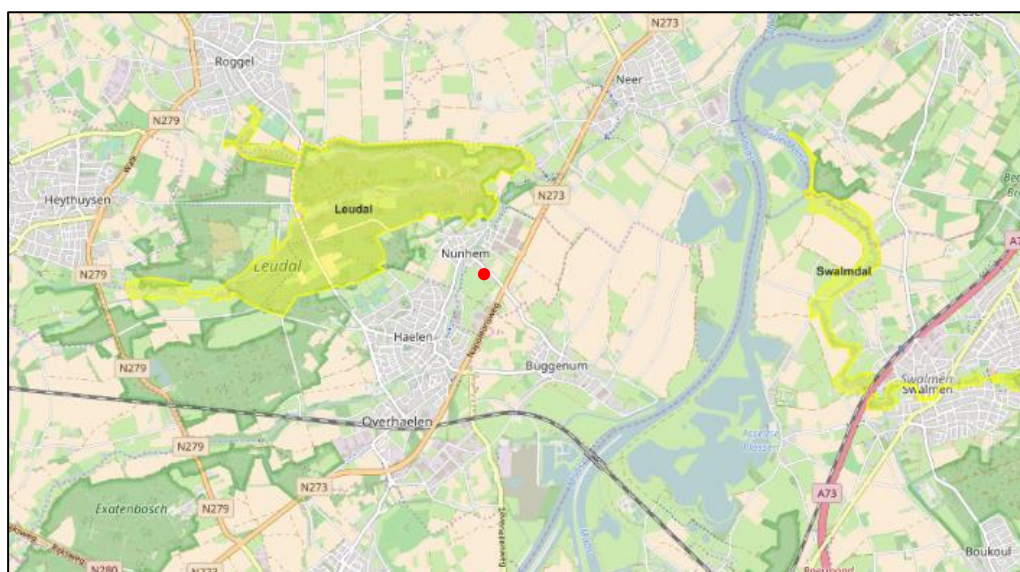
Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 26 juni 2017 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: half bewolkt, droog, matige wind en circa 18 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van Economische Zaken (EZ) blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op ongeveer 600 meter afstand ten westen van het plangebied ligt, zie figuur 4. Dit betreft het Natura 2000-gebied Leudal. Op 3.500 meter afstand ten oosten van het plangebied ligt Natura 2000-gebied Swalmdal.

Figuur 4. Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van Natura 2000-gebieden Leudal en Swalmdal (geel), bron: gebiedendatabase ministerie van Economische Zaken

Effectbeoordeling

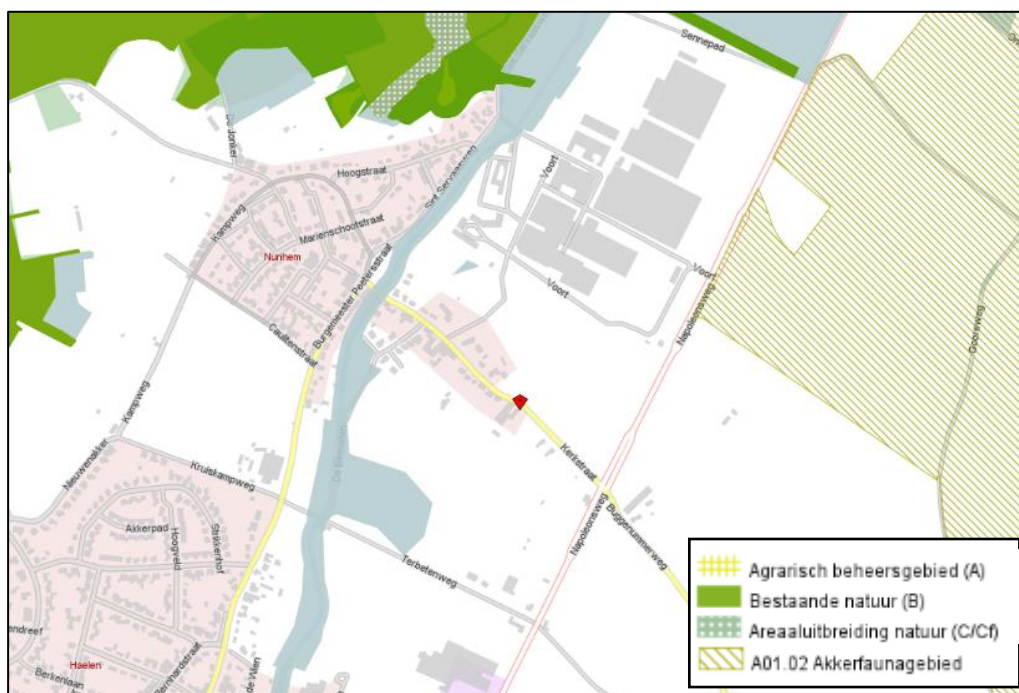
Doordat het plangebied buiten een Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tussen het plangebied en Natura 2000-gebied Leudal, de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied (met de kern Nunhem ertussen) en de lokale aard van de voorgenomen plannen, is uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland.

Uit de natuurbeheerplankaart van de kaartviewer op de website van de provincie Limburg, blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNN. Het dichtstbijzijnde natuurgebied dat behoort tot het NNN ligt ongeveer een kilometer ten noordoosten

van het plangebied. De ligging van het NNN ten opzichte van het plangebied is weergegeven in figuur 5.

Figuur 5. Ligging plangebied (rode figuur) ten opzichte van het NNN (bron: <http://portal.prvlimburg.nl/gisviewer/viewer.do?appCode=0965c1f2af59ae520624be9ee03b3d2d&forceViewer>)

Effectbeoordeling

Het plangebied behoort niet tot het NNN. Ten noordwesten van het plangebied liggen gronden die behoren tot het NNN.

De bescherming van het NNN is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Als wezenlijke kenmerken en waarden gelden de actuele en geambieerde natuurbeheertypen zoals vastgelegd in het Natuurbeheerplan van provincie Limburg. Daarnaast worden als wezenlijke kenmerken en waarden aangemerkt geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte, openheid of juist geslotenheid en de landschapsstructuur.

De voorgenomen werkzaamheden zullen door hun lokale aard en relatief grote afstand tot het NNN geen aantasting tot gevolg hebben van geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de kwaliteit van bodem, water en lucht, geslotenheid en de landschapsstructuur. Vanwege de relatief grote afstand tussen het plangebied het NNN, zullen tijdens de (sloop)werkzaamheden de rust, stilte en donkerte van het NNN ter plaatse niet worden verstoord.

Conclusie

Gezien de relatief grote afstand tussen het plangebied en Natura 2000-gebieden en de lokale aard van de voorgenomen plannen, is uit te sluiten dat negatief effecten optreden op Natura 2000-gebieden.

Ten noordwesten van het plangebied liggen gronden die behoren tot het NNN. De wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN zullen niet worden verstoord door de voorgenomen plannen.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of mitigerende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Volgens gegevens van de NDFF komt op een afstand van nul tot een kilometer van het plangebied de beschermde plantensoort grote leeuwenklauw (§3.3 wn) voor, tot vijf kilometer komt pijlscheefkelk (§3.3 wn) voor.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen, ondanks dat het veldbezoek is uitgevoerd in de groei- en bloeiperiode. Tevens is vastgesteld dat geschikte biotopen voor beschermde soorten planten ontbreken.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied redelijkerwijs uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Volgens gegevens van de website Vlindernet.nl, De dagvlinders van Nederland (Bos et al., 2006) en de NDFF blijkt dat op een afstand van nul tot een kilometer van het plangebied de beschermde dagvlinder grote vos (§3.3 wn) voorkomt. Binnen een straal van een tot vijf kilometer afstand komt het spiegeldikkopje voor (§3.3 wn).

Het habitat van de grote vos bestaat uit vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen.

Gezien het ontbreken van geschikte biotopen is het uit te sluiten dat binnen het plangebied beschermde soorten vlinders voorkomen.

Uit De Nederlandse libellen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002), gegevens van de website libellennet.nl en de NDFF blijkt dat op een afstand van nul tot een kilometer van het plangebied de beschermde beekrombout (§3.3 wn) voorkomt. Op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied is het voorkomen van de bosbeekjuffer, gevlekte glanslibel en gewone bronlibel (alle §3.3 wn) bekend. Ook komen gaffellibel en gevlekte witsnuitlibel (beide §3.2 wn) voor op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied.

Bosbeekjuffer en beekrombout zijn soorten van beken met zuurstofrijk water. de gewone bronlibel is een bewoner van de brongebieden en bovenlopen van heldere beken en kleine rivieren met zandige detritus-bodems. De gevlekte glanslibel is een specialist van moerassen.

Gaffellibel komt voor bij heldere bosbeken en rivieren met zandige bodem en met bomen nabij. Het habitat van de gevlekte witsnuitlibel bestaat uit laagveenmoeras en vegetatierijke vennen en duinplassen.

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig, waardoor in het plangebied voortplantingsbiotoop voor libellen ontbreekt. Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat de geschikte biotopen voor de genoemde libelsoorten in het plangebied niet aanwezig zijn. Het is zodoende uit te sluiten dat beschermde libellen leefgebied vinden in het plangebied.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermde soorten vlinders en libellen in het plangebied uit te sluiten.

4.2.3 *Kevers en slakken*

Beschermde soorten houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Daarnaast zijn in de geraadpleegde bronnen geen gegevens gevonden van het voorkomen van beschermde houtkevers in de omgeving van het plangebied. Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermde houtkevers in het plangebied uit te sluiten.

Beschermde waterkevers en aquatische slakken zijn afhankelijk van permanente wateren met een rijke plantengroei. Aangezien in het plangebied geen permanent oppervlaktewater aanwezig is, kan het voorkomen van beschermde aquatische slakkensoorten in het plangebied worden uitgesloten.

Conclusie

In het plangebied ontbreken geschikte biotopen voor beschermde soorten houtkevers. Vanwege het ontbreken van oppervlakte water in het plangebied kan het voorkomen van beschermde waterkevers en aquatische slakkensoorten worden uitgesloten.

4.2.4 *Vissen*

In het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig als leefgebied voor vissen. Het voorkomen van beschermde vissen in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikt biotoop is het uit te sluiten dat vissen voorkomen in het plangebied.

4.2.5 Reptielen en amfibieën

Uit gegevens van de NDFF, RAVON en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen een kilometer van het plangebied de volgende beschermde amfibieënsoorten voorkomen: Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker (alle §3.3 wn), kamsalamander en poelkikker (wn §3.2). Op een afstand van een tot vijf kilometer vanaf het plangebied komen de beschermde amfibiesoorten bastaardkikker, vinpootsalamander (beide §3.3 wn) en heikikker (§3.2 wn) voor.

Op een afstand van nul tot een kilometer van het plangebied is het voorkomen bekend van de beschermde reptielensoorten hazelworm en levendbarende hagedis (beide §3.3 wn).

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig dat kan dienen als voortplantingsbiotoop voor amfibieën. Op een afstand van iets meer dan 200 meter ten zuidwesten van het plangebied loopt de Haelensebeek. Deze beek vormt mogelijk geschikt voortplantingsbiotoop voor de amfibiesoorten: Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker (§3.3 wn) en poelkikker (§3.2 wn). De houtwallen en hagen binnen het plangebied vormen landhabitat en overwinteringsgebied voor amfibieën.

De heikikker is erg kritisch ten aanzien van zijn habitat. Deze soort heeft een voorkeur voor heide, hoogveen, laagveen en half natuurlijk grasland. In het plangebied zijn deze biotopen niet aanwezig en in het gebied tussen de Haelensebeek en het plangebied zijn zulke biotopen eveneens niet aanwezig. Het is daarom redelijkerwijs uit te sluiten dat heikikker in het plangebied voorkomt.

Het voortplantingswater van de kamsalamander wordt gevormd door vrij grote, geïsoleerde, stilstaande, half beschaduwde, iets voedselrijke wateren met een goed ontwikkelde water- en oevervegetatie. Voor de kamsalamander geldt dat de voortplantingsplaatsen, de foerageerplekken en de zomer- en winterverblijfplekken zich grofweg binnen 100 meter van elkaar moeten bevinden en dat ze onderling zonder barrières te bereiken moeten zijn. Aangezien binnen een straal van 100 meter van het plangebied geen geschikt voortplantingswater aanwezig is voor kamsalamander, kan het voorkomen van kamsalamander in de houtwal binnen het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

De vinpootsalamander is te vinden in de grotere bos- en heidegebieden. Daar planten ze zich voort in heidevennen, bosvijvers en poelen. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat is het voorkomen van deze soort binnen het plangebied op voorhand uit te sluiten.

Levendbarende hagedis en hazelworm zijn bekend op een afstand van nul tot één kilometer van het plangebied. Deze soorten komen voor in structuurrijke plekken in bossen, heide terreinen, schraal grasland en houtwallen. Het plangebied biedt voldoende structuurvariatie om geschikt leefgebied te

vormen voor levendbarende hagedis en hazelworm. Gezien de geïsoleerde ligging in de kern van Nunhem en doordat het plangebied is omringd door weilanden en akkers is redelijkerwijs uit te sluiten dat levendbarende hagedis en hazelworm in het plangebied voorkomen.

Effectbeoordeling

De amfibiesoorten Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en poelkikker gebruiken het plangebied mogelijk als leefgebied.

De voorgenomen plannen hebben geen negatief effect tot gevolg voor amfibieën. De houtwallen en hagen binnen het plangebied blijven behouden.

Conclusie

De amfibiesoorten Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, meerkikker en poelkikker gebruiken het plangebied mogelijk als leefgebied. De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op deze soorten.

4.2.6 *Vogels*

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor diverse vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn foeragerende kauwen, merel en winterkoning waargenomen. In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten waargenomen of (sporen van) vogels aangetroffen waarvan het nest jaarrond beschermd is.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor diverse vogelsoorten. Negatieve effecten op foerageergebied van vogels zijn redelijkerwijs uit te sluiten; in de directe omgeving van het plangebied en in het plangebied is voldoende geschikt foerageer- en broedgebied aanwezig. Voor vogels geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en beplanting niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Gedurende het broeden zijn de nesten van vogels en de functionele leefomgeving strikt beschermd.

Mitigerende maatregelen

Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien, wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor vogels. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van

foerageer- en/of broedgebied. Indien vogels aan het broeden zijn, kan het verwijderen van bomen en beplanting niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, tweekleurige vleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, franjestaart, baardvleermuis en ingekorven vleermuis (alle §3.2 wn) voorkomen in de ruime omgeving van het plangebied.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en het is aannemelijk dat regelmatig vliegactiviteit van vleermuizen in het plangebied is. Vanwege de bouwkundige constructie van de open schuren (spouwmuren, isolatie en betimmering ontbreken) is het uit te sluiten dat de gebouwen geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Tijdens het veldbezoek zijn niet alle individuele bomen bekeken op mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Indien boomholtes aanwezig zijn, is het niet uit te sluiten dat vleermuizen deze als verblijfplaats gebruiken.

Overige zoogdieren

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat tot een kilometer van het plangebied het voorkomen bekend is van bosmuis, bunzing, das, dwergmuis, eekhoorn, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, ree, steenmarter, vos, wezel en wild zwijn (alle §3.3 wn). Daarnaast blijkt uit waarneming.nl dat in de Haelensebeek bever (§3.2 wn) voorkomt.

Door de afrastering met prikkeldraad rond het plangebied, is het terrein niet bereikbaar voor ree en wild zwijn. Tevens vormt het plangebied geen geschikt leefgebied voor de bever, vanwege de relatief grote afstand tot de beek. Behalve het ree, wild zwijn en de bever kunnen alle bovengenoemde zoogdiersoorten leefgebied vinden binnen het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn konijnen waargenomen in het plangebied. In de houtwal zijn op meerdere locaties konijnen- en muizenholten waargenomen. In het plangebied zijn verder zeer weinig sporen van grondgebonden zoogdieren waargenomen. Sporen en/of verblijfplaatsen van das, vos en steenmarter zijn in het plangebied niet waargenomen.

De houtwal rond het plangebied is geschikt als leefgebied voor eekhoorn. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van eekhoorn waargenomen. Het is echter niet geheel uit te sluiten dat in de bomen eekhoornnesten aanwezig zijn.

Het plangebied is geschikt als leefgebied voor bunzing en wezel. Doordat konijnen- en muizenholen in het plangebied zijn waargenomen, is de aanwezigheid van verblijfplaatsen van bunzing en wezel niet uit te sluiten.

Effectbeoordeling

Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende alternatief, even geschikt foerageergebied behouden. Indien boomholtes aanwezig zijn, kunnen deze functioneren als verblijfplaats voor vleermuizen. Wanneer bomen met holtes behouden worden, treden geen negatieve effecten op ten aanzien van mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen.

Mogelijk behoort het plangebied tot het leefgebied van een aantal grondgebonden zoogdieren, zoals egel, vos, algemene muizensoorten, konijn, haas, bunzing, steenmarter en wezel. De houtwal blijft behouden en daardoor blijft in het plangebied en de directe omgeving in ruime mate geschikt leefgebied voor deze soorten aanwezig. Zodoende treden geen negatieve effecten op ten aanzien van het leefgebied van deze soorten. Mogelijk zijn eekhoornnesten in het plangebied aanwezig. Wanneer bomen worden gekapt waarin eekhoornnesten zitten, heeft dit negatieve effecten tot gevolg.

Mitigerende maatregelen

Wanneer bomen met holtes behouden worden, treden geen negatieve effecten op ten aanzien van mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen.

Voor de mogelijk binnen het plangebied voorkomende beschermde soorten grondgebonden zoogdieren bunzing, steenmarter, wezel, egel, vos, konijn, haas, das en algemene muizensoorten (§3.3 wn) treden geen negatieve effecten op ten aanzien van het leefgebied van deze soorten. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze zoogdiersoorten.

De eekhoorn is een soort van tabel 2 van de voormalige Flora- en faunawet. Onder de Wet natuurbescherming mag voor deze soort gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor de bouw- en ontwikkelsector van Bouwend Nederland en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen NEPROM. Hierin is het volgende opgenomen bij de aanwezigheid van eekhoorn: wanneer vaste verblijfplaatsen van eekhoorn aanwezig zijn, dan worden deze

bomen en hun directe omgeving gespaard tot na het vertrek van de jongen (voortplantingsperiode van december tot juni).

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn redelijkerwijs uit te sluiten.

Wanneer bomen met holtes worden behouden, treden geen negatieve effecten op ten aanzien van mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen.

Vanwege de bouwkundige constructie van de open schuren (spouwmuren, isolatie en betimmering ontbreken) is het uit te sluiten dat de gebouwen geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op de beschermde soorten steenmarter, das, bunzing, wezel, egel, vos, konijn, haas en algemene muizensoorten (§3.3 wn) aangezien de houtwal in het plangebied behouden blijft. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze zoogdiersoorten. Om negatieve effecten op mogelijk aanwezige nesten van eekhoorn te voorkomen, dienen bomen te worden gekapt na het vertrek van de jongen uit het nest (voortplantingsperiode van december tot juni).

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tussen het plangebied en Natura 2000-gebieden en de lokale aard van de voorgenomen plannen, is uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op Natura 2000-gebieden en het NNN.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die beschermd zijn onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als broed- en foerageergebied voor vogels. In het plangebied en direct daar omheen blijft voldoende geschikt alternatief foerageer- en broedgebied aanwezig. De voorgenomen plannen hebben geen negatieve effecten tot gevolg ten aanzien van het foerageer- en broedgebied van vogels.

Als het verwijderen van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat negatieve effecten optreden ten aanzien van broedende vogels. Globaal loopt het broedseizoen van half maart tot en met juli. In de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode voor het broedseizoen gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

In het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aanwezig.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Vanwege de bouwkundige constructie van de open schuren (spouwmuuren, isolatie en betimmering ontbreken) is het uit te sluiten dat de te slopen gebouwen geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Wanneer bomen met holtes behouden worden, treden geen negatieve effecten op ten aanzien van mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen.

De amfibiesoort poelkikker gebruikt het plangebied mogelijk als leefgebied. De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op deze soort aangezien de houtwal binnen het plangebied behouden blijft.

Soorten van paragraaf 3.3. van de Wet natuurbescherming

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. De voorgenomen plannen hebben, doordat de houtwal behouden blijft, voor de mogelijk binnen het plangebied voorkomende beschermde soorten steenmarter, das, bunzing, wezel, egel, vos, konijn, haas en algemene muizensoorten (§3.3 wn) geen negatief effect. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze zoogdiersoorten.

Mogelijk zijn eekhoornnesten in het plangebied aanwezig. De eekhoorn is een soort van tabel 2 van de voormalige Flora- en faunawet. Onder de Wet natuurbescherming mag voor deze soort gebruik worden gemaakt van een goedgekeurde gedragscode. In dit geval dient gewerkt te worden volgens de gedragscode flora en fauna voor de bouw- en ontwikkelingssector van Bouwend Nederland en de Vereniging van Nederlandse Projectontwikkeling Maatschappijen

NEPROM. Hierin is het volgende opgenomen bij de aanwezigheid van eekhoorn: wanneer vaste verblijfplaatsen van eekhoorn aanwezig zijn, dan worden deze bomen en hun directe omgeving gespaard tot na het vertrek van de jongen (voortplantingsperiode van december tot juni).

De amfibiesoorten Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker gebruiken het plangebied mogelijk als leefgebied. De voorgenomen plannen zullen geen negatief effect hebben op deze soorten aangezien de houtwal binnen het plangebied behouden blijft.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	§3.3 wn	Landhabitat en voortplantingshabitat	Nee	-	-
Grondgebonden zoogdieren	§3.3 wn	Leef- en foerageergebied	Nee	-	-
Eekhoorn	§3.3 wn	Leefgebied en vaste verblijfplaatsen	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Bomen kappen buiten voortplantingsperiode (december t/m juni)
Poelkikker	§3.2 wn	Leefgebied	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2 wn	Foerageergebied	Nee	-	-
Vleermuizen	§3.2 wn	Verblijfplaatsen in bomen	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	bomen met holtes behouden
Vogels	§3.1 wn (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing buiten het broedseizoen

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken, Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt, versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Soortenstandaard Poelkikker Versie 2.0, december 2014
- + Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Soortenstandaard Heikikker Versie 2.0, december 2014.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 22 juni 2017
- + NNN:
<http://portal.prvlimburg.nl/gisviewer/viewer.do?appCode=0965c1f2af59ae520624be9ee03b3d2d&forceViewer>, 22 juni 2017
- + NDFF - quickscanhulp.nl 23-06-2017 13:39:39
- + <http://www.netwerkecologischemonitoring.nl/dataloket>
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn, §3.1;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt, §3.2;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven, §3.3.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wn)	Categorie 2 (§ 3.2 Wn)	Categorie 3 (§ 3.3 Wn)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden

zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.